

Lag

om ändring av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016) 3 §,
ändras 1 § 1 och 2 mom., 2, 4 och 5—8 §, 9 § 1 mom., 10 § 1 mom. och 27 § 2 mom.,
av dem 1 § 1 mom. och 4 § sådana de lyder i lag 915/2021 samt 1 § 2 mom. sådant det lyder
i lag 503/2018, samt
fogas till 1 §, sådan den lyder i lagarna 503/2008, 993/2020 och 915/2021, ett nytt 5 mom.,
till lagen en ny 10 a §, till 17 § ett nytt 2 mom. samt till lagen en ny 22 a § som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på marknadskontrollen av de produkter som omfattas av tillämpningsområdet för hiss säkerhetslagen (1134/2016), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015), lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016), lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven (1140/2016), lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter (218/2018), gasanordningslagen (502/2018), strålsäkerhetslagen (859/2018), luftfartslagen (864/2014), lagen om överensstämmelse med kraven för aerosoler (794/2020), fordonslagen (82/2021), avfallslagen (646/2011), miljöskyddslagen (527/2014), lagen om EU-miljömärke (832/2014), lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar (1712/2015), lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014), lagen om marin utrustning (1503/2011), lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008), lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013), kemikalielagen (599/2013), lagen om kosmetiska produkter (492/2013) och tobakslagen (549/2016), om inte något annat föreskrivs i de lagarna.

Lagen tillämpas dessutom på sådana åtgärder av kontrollmyndigheterna som gäller produkter som omfattas av tillämpningsområdet för de lagar som nämns i 1 mom. och som avses i artiklarna 25—28 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan *marknadskontrollförordningen*, om inte något annat föreskrivs i de nämnda lagarna.

Denna lag tillämpas dessutom på tillsynen över de skyldigheter som anges i artikel 4 i marknadskontrollförordningen, om inte något annat föreskrivs någon annanstans.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

RP 139/2021 rd
EkUB 2/2022 rd
RSv 7/2022 rd

1) *tillhandahållande på marknaden* varje leverans av en produkt för distribution, förbrukning eller användning på Europeiska unionens marknad i samband med affärsverksamhet, mot betalning eller kostnadsfritt,

2) *anmält organ* ett organ som har utsetts av en av Europeiska unionens medlemsstater och anmälts till Europeiska kommissionen och som är behörigt att utföra bedömningar av överensstämmelse,

3) *marknadskontroll* den verksamhet som bedrivs och de åtgärder som vidtas av marknads-kontrollmyndigheterna för att säkerställa att produkterna överensstämmer med de krav som fastställs i tillämplig lagstiftning och säkerställa skyddet av allmänna intressen som omfattas av den lagstiftningen,

4) *tillbakadragande* samtliga åtgärder som syftar till att förhindra att en produkt i leveranskedjan tillhandahålls på marknaden,

5) *utsläppande på marknaden* tillhandahållande av en produkt för första gången på unionsmarknaden,

6) *produkt som utgör en risk* en produkt som kan inverka negativt på människors hälsa och säkerhet i allmänhet, och på den allmänna säkerheten samt på andra allmänna intressen i en omfattning som går utöver vad som anses rimligt och godtagbart under normala eller rimligen förutsebara användningsförhållanden för den berörda produkten, inklusive användningstid och, i förekommande fall, krav som gäller produktens ibruktagande, installation och behov av underhåll,

7) *riskbedömning* identifiering av verkningar samt bestämmande av riskernas omfattning och bedömning av deras betydelse,

8) *ekonomisk aktör* ekonomiska aktörer enligt de lagar som nämns i 1 § 1 mom. och enligt artikel 4 i marknadskontrollförordningen,

9) *yttre gränskontroll* kontroller som Tullen gör i de situationer som avses i artiklarna 25—28 i marknadskontrollförordningen på produkter som släpps ut på Europeiska unionens marknad,

10) *produkt som inte överensstämmer med kraven* produkter som inte uppfyller de krav som anges för dem i de lagar som nämns i 1 § 1 mom. eller i tillämplig harmoniserad unionslagstiftning,

11) *allvarlig risk* sådana situationer som orsakar risker som kräver ett snabbt ingripande och snabb uppföljning, också i de fall där följdverkningarna inte är omedelbara,

12) *onlinegränssnitt* programvara, inbegripet en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en ekonomisk aktör eller för dennas räkning och som tjänar till att ge slutanvändarna tillgång till den ekonomiska aktörens produkter.

4 §

Tillsynsmyndigheter

Säkerhets- och kemikalieverket är marknadskontrollmyndighet enligt denna lag.

Tullen är den myndighet som svarar för de yttre gränskontrollerna enligt artikel 25.1 i marknadskontrollförordningen och som övervakar att exportförbudet enligt 23 § och föreläggandet om förstöring enligt 25 § iakttas vid den yttre gränsen.

Med avvikelse från 1 mom. är Strålsäkerhetscentralen marknadskontrollmyndighet enligt denna lag när det gäller produkter som avses i strålsäkerhetslagen.

Med avvikelse från 1 mom. är Transport- och kommunikationsverket marknadskontrollmyndighet enligt denna lag när det gäller produkter som avses i luftfartslagen, fordonslagen, 24 a § 3 mom. i miljöskyddslagen, lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar, lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och lagen om marin utrustning.

Med avvikelse från 1 mom. är Finlands miljöcentral marknadskontrollmyndighet enligt denna lag när det gäller produkter som avses i 24 a § 2 mom. i miljöskyddslagen och produkter som avses i lagen om EU-miljömärke.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. är Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet marknadstillsynsmyndighet enligt denna lag när det gäller produkter som avses i lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning.

Med avvikelse från 1 mom. är Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården och kommunerna på sitt område marknadskontrollmyndigheter enligt denna lag när det gäller tobakslagen.

5 §

Samarbetsförfarandet vid kontrollen av produkter som förs in på unionens marknad

Bestämmelser om marknadskontrollmyndighetens och Tullens samarbetsförfarande och tidsfrister vid kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i artiklarna 25—28 i marknadskontrollförordningen och nedan i denna lag.

6 §

Skötseln av uppgifter och uppgifternas prioritetsordning

Marknadskontrollmyndigheten ska sköta sina uppgifter på ett så effektivt och utifrån en riskbedömning så ändamålsenligt sätt som möjligt. Om omständigheterna det fordrar ska en prioritering av uppgifterna göras. Vid riskbedömningen ska de faktorer som avses i artikel 11.3 i marknadskontrollförordningen beaktas.

7 §

Kontrollplan

För marknadskontrollen av produkter som omfattas av tillämpningsområdet för de lagar som nämns i 1 § 1 mom. ska marknadskontrollmyndigheten, med undantag av kommunen, göra upp en kontrollplan där bestämmelserna i artikel 13 i marknadskontrollförordningen ska beaktas.

8 §

Myndighetens rätt att få information av ekonomiska aktörer

Marknadskontrollmyndigheten och Tullen har rätt att av ekonomiska aktörer få sådan information som är nödvändig för att utföra kontroller. Denna information kan även omfatta de uppgifter som avses i artikel 14.4 led a och b i marknadskontrollförordningen. Rätten att få information gäller även sådana upplysningar som är nödvändiga för tillsynen och som är sekretessbelagda på grund av att de gäller enskild affärsverksamhet eller yrkesutövning eller en enskild persons ekonomiska ställning eller hälsotillstånd eller annars är sekretessbelagda med stöd av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) när de innehas av en myndighet.

Marknadskontrollmyndigheten har rätt att av ekonomiska aktörer få sådana för tillsynen nödvändiga upplysningar som behövs för att verifiera ägare av onlinegränssnitt.

9 §

Rätt att företa inspektioner

Marknadskontrollmyndigheten har med tanke på kontrollen rätt att få tillträde till alla lokaler där det bedrivs sådan verksamhet som avses i de lagar som nämns i 1 § 1 mom. eller där det förvaras uppgifter som är betydelsefulla för kontrollen, och utföra sådana inspektioner som behövs för kontrollen. Inspektioner får emellertid inte utföras i utrymmen som används för boende av permanent natur. Vid inspektionerna följs bestämmelserna i 39 § i förvaltningslagen (434/2003).

10 §

Rätt att ta produkter för undersökning

Marknadskontrollmyndigheten har rätt att ta produkter för undersökning, om det behövs för kontrollen av att produkterna överensstämmer med kraven. Vad som i denna paragraf föreskrivs om produkter tillämpas också på prover eller delar av dem som tas från produkter.

10 a §

Rätt att skaffa produkter under annan identitet

Marknadskontrollmyndigheten har rätt att skaffa produkter för undersökning under annan identitet, om det är nödvändigt för kontrollen av att produkterna överensstämmer med kraven. Vad som föreskrivs i 10 § 2 och 3 mom. tillämpas också när en produkt har skaffats för undersökning under annan identitet.

Marknadskontrollmyndigheten ska informera den ekonomiska aktören och en personuppgiftsansvarig som avses i artikel 4.7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) om användningen av annan identitet så snart denna information kan lämnas utan att syftet med användningen av annan identitet äventyras.

17 §

Åtgärdsföreläggande

Om de förfaranden som avses i de lagar som nämns i 1 § 1 mom. och som gäller en produkt inte överensstämmer med kraven, kan marknadskontrollmyndigheten meddela ett föreläggande enligt 1 mom. ovan att vidta korrigerande åtgärder för att få förfarandena att överensstämma med kraven.

22 a §

Befogenheter i samband med onlinegränssnitt och domännamn

Om en produkt medför allvarlig risk för människors hälsa, säkerhet och egendom eller för miljön eller för andra allmänna intressen som avses i de lagar som nämns i 1 § 1 mom., får marknadskontrollmyndigheten, om det är nödvändigt för att undanröja den allvarliga risken, ålägga en tjänsteleverantör att från ett onlinegränssnitt avlägsna innehåll som hänvisar till en

produkt. Marknadskontrollmyndigheten får under samma förutsättningar ålägga tjänsteleverantören att i samband med slutanvändarens åtkomst till ett onlinegränssnitt visa denne en tydlig varning om den risk som produkten medför.

Om ett åläggande som avses i 1 mom. inte har iakttagits får marknadskontrollmyndigheten

1) ålägga tjänsteleverantören att förhindra eller begränsa åtkomsten till ett onlinegränssnitt eller att ta bort ett onlinegränssnitt, eller

2) ålägga den som förvaltar ett domännamnsregister eller registraren att avregistrera ett domännamn eller att registrera domännamnet i marknadskontrollmyndighetens namn.

Marknadskontrollmyndigheten kan även interimistiskt meddela ett föreläggande enligt 1 och 2 mom. Det interimistiska föreläggandet gäller tills marknadskontrollmyndigheten avgör saken slutgiltigt. Marknadskontrollmyndigheten ska avgöra saken skyndsamt.

Innan marknadskontrollmyndigheten meddelar ett föreläggande som avses i 1—3 mom. ska myndigheten ge mottagaren av beslutet och den ekonomiska aktören tillfälle att bli hörd. Undantag från hörande får göras när ett interimistiskt föreläggande meddelas, om hörandet inte kan förrättas så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver.

Vad som i denna paragraf föreskrivs om marknadskontrollmyndighetens befogenheter gäller inte kommuner.

27 §

Information till Europeiska kommissionen

Dessutom ska vad som i artikel 20 i marknadskontrollförordningen föreskrivs om myndighetens skyldighet att informera Europeiska kommissionen beaktas.

Denna lag träder i kraft den 11 april 2022.

De ärenden som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag behandlas och avgörs med iakttagande av de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 1 april 2022

Republikens President

Sauli Niinistö

Arbetsminister Tuula Haatainen